

Neverslire

Never er et fantastisk materiale som har hatt mange tradisjonelle bruksområder i hele landet. Her er et det bare å være litt nysgjerrig og se litt hva som kan finnes der du bor.

Tekst, bilder og enkle slirer etter tradisjonell modell: Elin Gilde Garvin

Dette trenger du:

- En skarp kniv
- Skjærebrett og linjal
- Ei stor nål eller en pren
- Never
- Teger eller tykk lintråd

Slik gjør du:

Følg bildene og beskrivelsene på hvordan du lager din egen slire. Neverens innside mot trestammen, blir sliras ytterside. Denne modellen er enkel og kan lages i andre materialer som for eksempel papp eller lær.

1 For å høste bjørkenever må du ha tillatelse fra grunneier. Det er lettest å ta never når det er god sevjegang i bjørka, rundt St.Hans anbefales de fleste steder i landet. Du trenger ikke å felle treet for å ta never, treet lager et nytt beskyttende ytterlag om du ikke skjærer dype kutt i inner barken.

2 Skjær et snitt igjennom neveren langs stammen i den lengden du vil ta neverflaket. Skjær et tverrkutt i toppen og bunnen av snittet. Deretter løsner du forsiktig langs snittet og drar flaket av stammen. Neveren lagres innside mot innside, utside mot utside, lagvis under press.

3 Rens neveren ved å bruke baksiden av et knivblad, en gryteskrupp eller et fint sandpapir. Neveren har flere lag, så du kan tynne den i ønsket trykkelse, etter hva du skal lage.

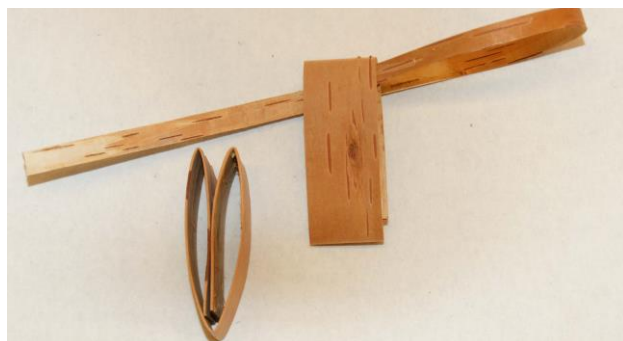

4 Til neverslire trenger du ikke mye materialer, men det er en fordel å jobbe litt presist. For å få gjevne remser kan du bruke linjal, skjærebrett og en skarp kniv, eller merk opp og klipp remser.

Rundt Bålet

5 Beregn sliren ut fra bladstørrelsen på kniven din. Lengden på neverstrimmelen til slire, bør være 4 ganger knivbladets lengde. Bredden bør være 10-12 mm bredere enn bladbredden. Legg neverremsa som vist på bildet, merk opp midten og brett.

6 Brett deretter inn fra sidene mot midten, men la det stå igjen ca 5 mm (se bilde 5) på hver side av midtstreken, lik at det ikke blir så tykt i bunnen. Brett deretter sammen etter midtstreken. Her er laget en surring med tynn neverstrimmen, ca. 8 mm bred.

7 Begynn surringen inne i brettene øverst på slira. Surr deretter vekselvis på utsiden av slira og mellom de to innerste lagene. Pass på at surringen ikke kommer inn i det midterste «rommet» på slira. Fest binderemsa nederst med å stikke den inn i slira eller under forrige surring. Klipp av.

8 Til surring kan du gjerne bruke teiger eller tykk lintråd. Bjørketeger kan du høste på våren eller sommeren. Om de renses og tørkes, kan de lagres lenge. Ved bruk bløter du tegeren i lunka vann og deler dem på midten. Teger er sterkt og lettere å stramme, enn surringer med neverremser.

9 Slike slirer kan du bruke til å beskytte mange typer verktøy og redskaper. Her er kniv, saks og syl.

10 Beregn størrelse på slirene ut fra hva du skal bruke dem til, slik som beskrevet under bilde nr 5.